

šv. fr. 5·82 a KČ 6560·17, ovšem proti tomu, že jí žalobkyně efektivně zaplatí něm. mk. 7658·40 s přísl. Ježto žalobkyně opětne mimo spor i ve sporu prohlásila, že jest ochotna, zaplatiti žalované efektivně dlužnou částku německých marek, ana jí tuto částku u banky P. k dispozici dala, nebylo třeba, ve výroku odvolacího rozsudku výslovně vytknouti, že žalovaná jest jen tehdy povinna zaplatiti žalobkyni svůj dluh švýcarských franků a československých korun, zaplatí-li jí žalobkyně zároveň dlužné německé marky. Žalovaná t a k o v é h o výroku se ani nedomáhá, jak patrnó z dovolacího návrhu, směřujícího k tomu, by bylo aspoň uznáno, že žalobkyně jest povinna zaplatiti jí navzájem něm. mk. 7658·40 v kursu ke dni 29. srpna 1921, t. j. 7352 Kč 24 h se 6% úroky od 29. srpna 1921. Tento návrh však oprávněn není. Žalované přísluší proti žalobkyni kromě požadavku něm. mk. 7653·40 (efektivně) po případě ještě nárok na náhradu škody, a to dle Šu 905 obč. zák., čl. 336 obch. zák. a zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. v korunách československých, pokud žalobkyně zaviněně včas nezaplatila žalované a proto jest práva ze škody, vzniklé poklesem kursu německé marky. Tyto vzájemné pohledávky žalované nehodí se k započtení na zažalovanou pohledávku. Požadavek efektivně splatných německých marek pro různost měny a z toho vyplývající různorodost pohledávek; případný nárok na náhradu škody v korunách československých proto, že jeho výši bude lze určití teprve, až žalobkyně skutečně zaplatí dlužné německé marky, neboť případná škoda bude záležeti v r o z d í l u kursu německé marky (v poměru ke koruně československé) v době s p l a t n o s t i markové pohledávky a jejího s k u t e č n é h o z a p l a c e n í, nikoli, jak první soud předpokládal, prostě v s u m ě korun československých, rovnají se částce něm. mk. 7658·40 v době jejich splatnosti. Zmíněný kursový rozdíl, tedy číselnou výši případného nároku žalované na náhradu škody, nelze však v e s p o r u v ů b e c určití, ježto žalovaná odmítla přijetí nabízených jí německých marek a proto schází jedna z početních složek, t. j. kurs německé marky v době skutečného placení a proto také případný nárok na náhradu škody není zatím způsobilý k započtení. Žalované nezbývá tudíž, než p o p ř i j e t í německých marek uplatnití případný nárok na náhradu škody zvláštní žalobou, nebude-li žalobkyní mimo spor uznán a zapraven.

Čís. 3530.

Dnem po reklamaci nastává pro dráhu povinnost, platiti z reklamovaného peníze zákonný úrok z prodlení.

Pomíne-li hlavní dluh, nepomíne úrokový dluh, z hlavního dluhu již vzešlý. Reklamací (§ 71 žel. dopr. ř.) jest reklamován i nárok na úroky.

(Rozh. ze dne 26. února 1924, Rv I 1479/23.)

Reklamaci ze dne 2. dubna 1921 o vrácení přeplaceného dovozného vyřídila dráha v ten smysl, že dne 18. prosince 1922 poukázala rekla-

mantce přeplatek, nikoliv však úroky z něho. Když další reklamace ze dne 18. ledna 1923 o zaplacení úroků od 2. dubna 1921 do 30. listopadu 1922 byla dráhou zamítnuta, domáhala se žalobkyně na dráze úroků žalobou, již procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl. Důvody: Odvolatelka vidí nesprávné posouzení věci po stránce právní v tom, že soud první stolice zamítl její žalobu proto, že pro právní nárok, v ní uplatňovaný, není předpokladů Šu 1333 a 1334 obč. zák., jelikož nelze za to míti, že tu šlo o placení, jež si strany vymínily, jelikož dále vznik pohledávky spadá teprve do té doby, kdy jistina, t. j. přeplatek dovozného, byl odvolatelce již vyplacen, a jelikož konečně odvolatelka zaplacení úroků v původní reklamaci vůbec nepožadovala. Odvolací soud přiklonil se k názoru odvolatelky, že věc po stránce právní byla posouzena nesprávně. Není nikterak třeba pro vznik nároku na úroky z prodlení, by původní závazek, jehož placení včas se nestalo, zvláště musel býti vymíněn. Dlužník jest povinen, jak výslovně ustanovuje dvorský dekret ze dne 18. ledna 1842, čís. 592 sb. z. s., nahraditi věřiteli zákonné úroky z prodlení při všech pohledávkách peněžitých, nechť pocházejí z jakéhokoliv právního důvodu, tudíž i z důvodu zaplacení nedluhu. Jelikož jde v tomto případě o pohledávku, jejíž doba splatnosti nebyla určena, nastala pro železniční erár povinnost, hraditi odvolatelce zákonné úroky z prodlení ve smyslu Šu 1334 obč. zák. ode dne, následujícího mimosoudní upomínce, která byla odvolatelkou učiněna podáním reklamace. Tímto dnem vznikla pohledávka úroků z prodlení a nelze sdíleti názor soudu procesního, že vznik této pohledávky spadá teprve do doby, kdy již přeplatek dovozného byl odvolatelce vyplacen. Nelze dále souhlasiti s názorem procesního soudu, že odvolatelka pozbyla nároku na úroky z prodlení tím, že jich zaplacení v původní reklamaci nepožadovala, neboť nárok tento zakládá se na ustanovení zákona (§ 1333 obč. zák.) a odvolatelce dáno bylo na vůli, kdykoliv s tímto nárokem vystoupiti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde o pohledávku úroků z prodlení, t. zv. úroků zákonných ve smyslu Šu 1333 a 1334 obč. zák., čl. 288 obch. zák. a dv. dekr. ze dne 18. ledna 1842, čís. 592 sb. z. s. Pohledávka taková předpokládá ovšem hlavní dluh a je závazkem akcesorním, která však, povstala-li, může samostatně trvati. Pomine-li hlavní dluh, nelze ovšem žádati úroků d a l š í c h, avšak úrokový dluh, z hlavního dluhu již vzešlý, nepomíjí (srv. Randa: O náhradě škody a úrocích 1891, str. 82 a 83). O jsoucnosti zažalované pohledávky nelze tedy pochybovati. Zbývá otázka, zda pohledávka ta je dle Šu 71 žel. dopr. ř. promlčena, jak tvrdí dovolatelka. Názoru tomu nelze přisvědčiti. Právě z akcesorní povahy pohledávky té, ze zákonných předpisů právě uvedených a ze zásady poctivého obchodu (čl. 278, 282, 288 obch. zák.) plyne, že s reklamací hlavního dluhu byl reklamován i dluh akcesorní, zákonný.